

3.3 Financiering

3.3.1 Inleiding

Financiering betreft de wijze waarop de gemeente leningen aantrekt en eventueel overtollig geld (tijdelijk) uitzet. Beleidskaders voor financiering zijn nodig om de rentelasten te beperken en de risico's te beheersen.

Bij het instellen van het Investerings- en Schuldenplafond is een streefrichting van € 115 mln. bepaald als bedrag waarbij de schulden en de daarbij horende renterisico's en de risico's met betrekking tot de totale lasten van de investeringen houdbaar blijven. Tijdens de investeringssessie in 2024 is aangegeven dat door het indexeren van het investeringsplafond en de bijstellingen van de grondexploitaties de schuld per 31-12-2040 wordt ingeschat op € 123,4 mln. De absolute schuld en het renterisico zijn dan ook hoger dan de oorspronkelijke streefrichting. De schuldquote is door met name de stijgende algemene uitkering niet substantieel verslechterd. De flexibiliteit van de begroting is door de hogere structurele rentelasten afgenomen. Voor de beheersing van de schulden blijft het dan ook belangrijk om binnen het investeringsplafond te opereren. Het is nu vooral zaak hier goed op te blijven sturen en monitoren. Zo zal de schuldpositie de eerste jaren nog oplopen, maar daarna wordt een substantiële afbouw van de schulden ingezet als gevolg van de verkopen op Groote Haar. De afbouw van de schuld omvang is het belangrijkste instrument om bij rentestijgingen de begroting betaalbaar te houden en een sluitende begroting te kunnen blijven presenteren.

3.3.2 Financieringsportefeuille

In onderstaande tabel wordt de meerjarige ontwikkeling van onze langlopende leningportefeuille, extra (her-) financieringsbehoefte en rente- en aflossingsverplichtingen weergegeven per 1 januari van het betreffende jaar.

Financieringsportefeuille (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stand langlopende leningen per 1-1	106.838	148.426	168.216	161.643
Aflossingsverplichtingen	11.564	10.069	6.573	828
Financieringsbehoefte kort	10.000	10.000	10.000	3.510
Rentebetelingsverplichtingen	3.440	4.850	5.050	4.424

Financieringsbehoefte

Om de financieringsbehoefte te bepalen zijn de volgende twee zaken belangrijk: (1) de boekwaarde van de investeringen en de voorraden gronden en (2) de financieringsmiddelen. Allereerst kijken wij naar de verwachte ontwikkeling van de boekwaarde van zowel lopende als nieuwe investeringen en voorraden gronden van 2026 tot en met 2029. Als tweede kijken wij naar de externe en de interne financieringsmiddelen. De externe financieringsmiddelen zijn de langlopende leningen en de kortlopende leningen. De interne financieringsmiddelen zijn de reserves en de voorzieningen. De financieringsbehoefte is vervolgens het saldo van de investeringen en de voorraden gronden minus de beschikbare financieringsmiddelen. Een financieringstekort lost de gemeente op door het aantrekken van nieuwe kortlopende of langlopende leningen. Conform het Treasurybeleid sluit de gemeente Gorinchem kortlopende leningen in principe af totdat de targetrente bereikt is, dan wel de kasgeldlimiet is bereikt. In bovenstaand overzicht zijn de langlopende leningen weergegeven en het bedrag dat kortlopend gefinancierd wordt. De doelstelling van het Treasurybeleid is om het hieruit voortkomende renterisico zoveel mogelijk te beperken. De toename in de langlopende leningen is hoofdzakelijk het gevolg van nieuwe investeringen die (voor)gefinancierd moeten worden.

Leningen

De leningenportefeuille bestaat per 1 januari 2026 uit 15 leningen, waarvan 11 fixe leningen. Hiervan worden er in 2026 twee afgelost, totaal € 10 mln. De huidige 10-jaars rente voor nieuwe leningen is circa 3,0%.